

Micha 6:8

“Hij heeft u bekendgemaakt, o mens, wat goed is; en wat eist de HEERE van u dan recht te doen, en weldadigheid lief te hebben en ootmoedig te wandelen met uw God?”

1 aanleiding 2 aanklacht 3 aankondiging

Gemeente,

Amos en Hosea waren profeten in het tienstammenrijk. Micha in het tweestammenrijk. Nog even op een rijtje. Na Salomo, rond 900 voor Christus, scheuren de 12 stammen van Israel in tweeën. Er komt een tienstammenrijk. Waarin Jerobeam in Dan en Berseba stierbeelden laat oprichten. En daar wordt dan geofferd en daar wordt de HEERE gediend. Ja, dan kun je wel denken dat je God dient, maar dan laat God Amos zeggen: Zoek de HEERE en leef. En ga niet naar Dan en Berseba, want daar wil Ik niet gediend worden.

Het tweestammenrijk heeft als hoofdstad Jeruzalem. De stad van de tempel. De plaats waar God wilde wonen en Zelf de offerdienst had ingesteld. En rond 730 heeft koning Hizkia die offerdienst laten restaureren. Alle misstanden eruit gehaald. Alles gebeurde weer zoals en wanneer God het wilde. II Kronieken 29-31. En ook daarheen zendt God Zijn profeten.

Ik dacht zo, wat dat betreft, kunnen we wel aan Waarder denken. In andere gemeenten en delen van de kerk is nogal wat veranderd. Uiteindelijk is de preek soms meer een verhaal geworden, grondwaarheden worden ontkend, huwelijk en sacramenten worden niet heilig gehouden. Waarder is, dankzij de HEERE, rechtzinnig gebleven. Het beleidsplan belijdt over de sacramenten en het huwelijk overeenkomstig Gods instelling. De preek is, bedoelt te zijn, bediening der verzoening, sleutel van het hemelrijk, zoals het hoort. Daar wil de kerkenraad ook alles op richten en op afstemmen. Dat lijkt wel op Juda.

Micha wordt dus speciaal naar een gemeente als Waarder gezonden. Waar de dienst des HEEREN plaatsvindt naar Gods instelling. Dus laten we dubbel goed luisteren. En allereerst beseffen: Als God een profeet zendt is dat teken van Zijn liefde. Teken en bewijs dat Hij wil behouden. Als God geen profeet zendt... dat is oordeel. Dan laat God je je gang gaan. Dan geeft Hij je over aan je afdwalingen en roept Hij je net terug. Profeten zijn bewijs van Gods liefde. Hij roept ons terug. Hij wil ons weer bij Zich hebben.

En speciaal voor een gemeente als Waarder klinkt dus de profetische boodschap: doet recht, heb weldadigheid lief en wandel ootmoedig met uw God.

1 aanleiding

De aanleiding daarvoor is deze. Micha is aan het profeteren en er zijn nogal wat mensen gekomen om te luisteren. Net als wij vanmorgen in Waarder. En laat ik eens vragen: waarnaar ben je gekomen vanmorgen en waarvoor? Nou, kinderen, waar zijn jullie naar toe gekomen? Naar de snackbar, naar de winkel, naar school? Nee, natuurlijk niet: naar de kerk. En waarvoor? Nou, om te zingen, om te bidden, om naar de dominee te luisteren. En misschien om het er dan thuis over te hebben hoe je het vond.

Maar wat zegt Micha? Vers 1 en 2. Jullie zijn gekomen naar een rechtszaal. En waarvoor? Om berecht te worden, om aangeklaagd te worden. Om ons vonnis te horen.

Nou, het kan zomaar zijn dat u, jij denkt: dat was ik me toch niet bewust vanochtend toen ik de kerk instapte, toen de dienst begon. Ik dacht voor mezelf dat ik naar kerk ging om bemoedigd te worden, om er wat aan te hebben, om vertroost te worden. Misschien dat je bijna denkt: het is dat het onfatsoenlijk is, maar anders zou ik nu weggaan en het voor gezien houden.

En toch: Micha zegt het. De HEERE heeft een twist, een rechtszaak en zal met ons in het recht treden. Het is geen best teken als we dat besef niet hadden vanochtend. Al zijn we misschien, net als Juda, best een beetje voldaan dat het bij ons allemaal nog gaat zoals het hoort. En zouden we niet anders willen. Maar als het besef van een gericht ver te zoeken is, dan is dat een veeg teken. Dan zijn we gaan vergeten waar het God om gaat. En waar het God om gaat dat is wat Micha in vers 8 zegt.

Dat staat in tegenstelling tot de houding van voldaanheid van het volk. En van ons misschien ook wel. We hebben toch de ware godsdienst? We gaan toch in Jeruzalem naar de tempel? We brengen de offers waar het hoort. We vieren de feesten zoals God had ingesteld. We doen het zoals God heeft ingesteld. Dat kon van de tien stammen niet zeggen. Die offerden maar waar en zoals ze zelf dachten dat het uitkwam. En dat is verkeerd, dat is ook gebleken, want een paar jaar geleden heeft Assyrie, 722, de tien stammen onder de voet gelopen en verstrooid en weggedreven uit het land. Maar dat is bij ons niet het geval. Wat kan het voor de hand liggen om dat te denken: o ja, er zijn gemeenten die zijn bijna weggeveegd van de kerkelijke kaart. Geen avonddiensten meer. Allerlei toeters en bellen om het nog aantrekkelijk te maken. Bijna geen mensen meer in de kerk, bijna helemaal geen jeugd. Dan is het bij ons wel anders. Twee diensten per zondag en af en toe woensdagavond. De prediking in het middelpunt als bediening der verzoening. En er zijn ook mensen, ook 's avonds. Kijk, dat wij dankbaar voor zijn, dat is goed, waren we dat maar meer. Want het is echt een wonder en echt een voorrecht. Maar o, we worden zo makkelijk voldaan en trots. We

voelen ons zo makkelijk uitsteken boven andere gemeenten. We vinden dat we het zo goed doen, dat we de gedachte aan een rechtbank niet meer hebben als we de kerk binnenkomen.

Kijk dat is de aanleiding voor Micha 6:8. Want waar gaat het nou om? Waar gaat het de HEERE nou om? Als Hij onder ons geeft en bewaart de prediking, de Psalmen, de sacramenten. En als de kerkenraad probeert dat te bewaren en zuiver te houden. Gaat het de HEERE er dan om dat je maar in de kerk zit en de waarheid hoort op zich? Gaat het de HEERE er dan om dat je ten avondmaal gaat op zich? Gaat het de HEERE er dan om dat je vers 6-7 nog meer naar de kerk gaat en nog meer in de collecte doet op zich?

2 aanklacht

Nee, waar het de HEERE in dat alles om gaat is recht te doen, weldadigheid lief te hebben en ootmoedig met Hem te wandelen. Dat heeft Hij bekend gemaakt. In heel de Bijbel, ook al in de eerste 5 boeken van Mozes die er ten tijde van Micha waren. Hij heeft u bekendgemaakt wat goed is, o mens. Hoort u dat? O mens. Laat u toch gezeggen. Want u bent mens, stof, in alles afhankelijk, u bent geschapen, alle leven komt van God. De hoge almachtige God. Hij heeft het dus voor het zeggen. Want Hij geeft leven elke dag, elk uur, elke seconde. Mens, luister naar uw God. Hij mag zeggen wat goed is. Daar gaat het om: wat goed is. Niet wat goed voelt. Dat is vandaag de dag erg in: het voelt goed. Maar ja, dat gevoel van mij is zo door de zonde aangetast, zo verkeerd afgesteld geraakt. Het gaat erom wat goed is. En dat geeft juist strijd, dat doet juist pijn soms, voelt voor mijn vlees of vlees en bloed helemaal niet goed. maar het gaat erom wat is goed.

Recht te doen. Wij zeggen dat soms ook wel, je moet recht doen aan iemands inspanningen. Als een kind heel lang en ijverig heeft zitten knutselen dan moet je daar recht aan doen. Daar aandacht voor hebben, dat niet in de prullebak gooien. Maar tot zijn recht laten komen door het ergens weg te zetten waar het opvalt. Wij worden geroepen recht te doen aan God. Aan Zijn wetten en inzettingen. Die zijn zo zuiver zo heilig, zo goed. Om die tot hun recht te laten komen in ons leven. Daar mag geen smetje op komen, want dat bevlekt het. Die geboden tot hun recht laten komen in je leven. Het gebod om Hem alleen te dienen. Het gebod Hem naar Zijn Woord te dienen. Het gebod om Zijn Naam te verheerlijken en te gebruiken. Het gebod om de zondag Hem te wijden, Zijn werken te onderzoeken. Het gebod om respect te hebben in houding en woorden naar onze ouders toe. Om zorgvuldig met iemands leven om te gaan. Om onszelf rein en zuiver te bewaren op sexueel gebied. Om tevredenheid met mijn deel tot zijn recht te laten komen. Om vrijmoedigheid voor de waarheid tot zijn recht laten komen. Om zuiverheid van verlangens te laten opbloeien in mijn leven. Door niets laten verhinderen. De kompasnaald naar boven toe.

Dat zoekt de HEERE in onze godsdienst.

En om weldadigheid lief te hebben. Dat is een wat vreemde vertaling. Er staat het woord dat altijd vertaald is met goedertierenheid. Dan slaat het meestal op God. Dat God goedertieren is. Trouw aan Zijn verbond. Onvoorstelbaar trouw, een leven lang van ons en geslachten door tot in het duizendste geslacht. Al kostte Hem dat Zijn Zoon. En de Zoon Zijn leven. Zo goedertieren zijn in God en Zijn dienst. Die trouw blijven, altijd en ten koste van alles. Altijd ook merk je niets van God en heb je het moeilijk. Ten koste van alles: strijd, financieel nadeel, vrienden, gemak.

Dat zoekt de HEERE in onze godsdienst.

En ootmoedig te wandelen met God. Weer dat hele leven. Twee mensen kunnen elkaars pad kruisen, dan kom je elkaar even tegen, één moment. Maar met elkaar wandelen, dan loop je heel de tijd met elkaar. Een jongen en een meisje, een vader/moeder en hun zoon of dochter, een man en vrouw. Wandelen met elkaar. Dan kom je in gesprek. Je opent je hart voor elkaar. En: als iemand iets zegt wat verkeerd valt, merk je dat, dan stopt het gesprek. Dat merk je direct. Zelfs zonder te praten kun je voelen hoe het ervoor staat. Een heerlijke stilte, of een geladen stilte. Dat ligt teer, dat luistert nauw. Ootmoedig wandelen, letterlijk staat er: nauwkeurig, zorgvuldig wandelen. Ook kleine zonden doen de sfeer betrekken. Geven verwijdering. Eerst een beetje, maar als je iets afbuigt wordt dat steeds meer. Je wilt er niets tussen hebben, nooit.

Daar gaat het de HEERE om.

Dat is de aanklacht! God dienen is niet iets van een paar losse punten in je leven. Ja, ik doe wel eens wat aan mijn geloof: als ik naar de kerk ga, als ik lees en bid. Dan doe je wat aan God. Maar het gaat erom dat heel uw, jouw leven open ligt naar Hem toe. In het licht van deze spiegel: zit het goed met onze godsdienst? Is onze godsdienst een zaak van liefde? Of dienen we God om ons geweten te stillen, om een goed gevoel te hebben of terug te krijgen? En als je gezondigd hebt, dan doe je er even wat meer aan, want je moet wat rechtzetten. De aanklacht is duidelijk: U dient Mij niet van harte en oprecht.

Geldt deze aanklacht u, jou, mij?

Dat eist de HEERE. Dat zoekt Hij. Hij, Die vers 3-5 zo goed voor u geweest is. Hij, Die u uit Egypte voerde, door de Rode Zee, door de woestijn, door de Jordaan, in Kanaan bracht en u de tempel en koningen gaf. Hij, Die Zijn verbond en gemeente hier plantte, tot ons deed komen, ons gaf Zijn Woord en Zijn belofte. De prediking en de sacramenten, alle jaren door. Ja, Hij mag zoeken of Hij dit vindt in ons leven. Recht te doen, goedertierenheid liefhebben en ootmoedig wandelen met God. Dan is het des te erger als ik

dit toch niet ken. Erger dan wanneer iemand die er nauwelijks van heeft gehoord zo niet leeft. Dat verzwaart de aanklacht.

Geldt deze aanklacht u, jou, mij? Ooit voor het eerst erkende je: ja HEERE, dat geldt mij: veroordeeld!

We merken wel: Micha gaat er niet vanuit. Och dat zal waarschijnlijk wel in orde zijn. Jullie zijn mensen die naar de tempel komen, besneden zijn, weten van de wet, dat zal wel in orde zijn. Het zou wel een wonder zijn als dat niet zo was. Dus dat moeten wij ook niet veronderstellen. Wee de prediking die veronderstelt dat het wel goed zal zitten met ons kerkgangers. We zijn gedoopt, komen trouw naar de kerk, gaan misschien ook nog ten avondmaal, dus het moet wel een wonder zijn als het niet goed zit. Nee, dat is niet vanzelfsprekend. Beproeft uzelf of ge in het geloof zijt.

Of mag u, mag jij zeggen: dit is toch mijn leven geworden! Mijn verlangen in elk geval. Hoe bevlekt, en vervuild ook. Dan weet u één ding: dat is wel een wonder. Het is we een wonder als het goed is gekomen met mij. Maar als Gij in het recht zou treden en gadeslaan onze ongerechtigheden.....

3 aankondiging

Het is ook een aankondiging. Heel Micha is een aankondiging. Hoofdstuk 2 noemde Micha de Doorbreker. Hoofdstuk 5 de Heerser Die in Bethlehem Efratha geboren zou worden. En in Hem is Micha 6:8 vervuld. Gods eniggeboren Zoon. Hij Die God recht deed, altijd en door niets vanaf te brengen. Die trouw was aan Zijn God, altijd en tot elke prijs. Die wandelde met God en op het diepste voelde wat het was om door God verlaten te worden. Daarom noemt Micha in hoofdstuk 7 God de God, Die de ongerechtigheid vergeeft, de toorn niet behoudt. God vergeeft, dwz. Hij denkt er nimmermeer aan en geeft er totale gerechtigheid voor terug. Hij dempt onze ongerechtigheden dempt, Hij vertrapt ze, maakt die grote hoop tot een pakketje. En werpt ze in de diepte der zee. Duizenden meters diep. Als afvalstoffen werpt Hij ze op de bodem van de oceaan. Dat zou in het echt milieuvervuiling zijn, alles maar dumpen in de oceaan. Maar hier is dat pure genade en goedheid. God gooit de zonden zo diep weg. Ze zinken naar de bodem van de oceaan. Onvindbaar.

En dat door het offer van Christus. Door Zijn volbrachte werk. En dat offer wordt in de rechtszaal binnengebracht. Dat offer wordt aangeboden. In de rechtszaal staat de Borg. Die zonden op Zich neemt. In Wie God de ongerechtigheid vergeeft. Naar Hem wijzen alle offers in de tempel heen. Van Hem getuigt de bediening der verzoening. Hij heeft alles vervuld. HIJ heeft alles volbracht. Alles wat God eist. God doorzocht Zijn leven en het was volmaakt. Daarom wekte Hij Hem op uit de doden. Hij komt langs in de

prediking: mag Ik uw zonden hebben? Mag Ik ze meenemen, meedragen? Dan geef Ik u Mijn gerechtigheid en volmaaktheid. Laten we ruilen.

Ging daar ons hart voor open? Ja Heere Jezus, neem het mee. Laat mij er niet mee zitten, neem het mee. Ja, Heere Jezus, geef mij Uw gerechtigheid. Dat is geloof! Dat is geloof! Eens voor het eerst en steeds opnieuw. Ging daar ons hart in de rechtszitting voor open? Dan bent u vrijgesproken! Gerechtvaardigd! Dan heeft God uw ongerechtigheden vergeven, vertrappt, in de oceaan geworpen. Weg, weg, voor altijd weg! Vrijgesproken. Catechisanten van dinsdagavond: gerechtvaardigd, vrijgesproken. Als je zo'n kerkdienst meemaakt! Dat is pas echt een kerkdienst. Je komt vrijgesproken de kerk uit!

Want de kerkdienst is de sleutel van het hemelrijk. En die verkondigt ieder die de belofte van het Evangelie in Christus aanneemt dat de zonden vergeven zijn, vrijgesproken. Of ben je zo nog nooit de kerk uitgegaan? Nog nooit het Evangelie omhelsd? Nog nooit zo de rechtszitting meegemaakt? Dan ligt de toorn van God en de verdoemenis nog op ons.

Kijk, dat is de manier om naar de kerk te gaan. Je zou kunnen zeggen: de kerkdienst is een weg. Als het Woord zuiver gepreekt wordt de juiste weg, de weg naar Christus. Maar nou kun je je voorstellen dat je naar de dokter moet. En gelukkig, je weet de weg. Iemand vertelt je welke weg naar de dokter gaat. En stel dat je op de weg bent en je gaat op de weg zitten. Op de goede weg. Is dat de bedoeling? Nee, natuurlijk niet, je moet over de weg gaan naar de dokter gaan.

Kijk de prediking van het Woord, de bediening der verzoening, van het offer is de weg. De weg tot Christus. Maar wat dwaas als je op die weg gaat zitten. Je gaat op de weg zitten. Je rust op het feit dat je op de weg bent. Dat je in de kerk komt, en dat je de waarheid hoort en niets anders zou willen horen. Maakt dat je zalig? Nee, rusten omdat je op de weg bent is het meest dwaze wat je doen kan. Dat iemand die het niet weet, dat die niet tot Christus gaat is dwaas, maar dat je het wel weet en je gaat toch niet tot Hem, dat is het toppunt van dwaasheid. De kerkdienst is de weg, bedoeld om door die weg, door de kerkdienst tot Christus te gaan. Tot Hem te komen. Aangeklaagd, beschuldigd. Komen tot Christus. En vrijgesproken.

En daarom kom ik steeds naar de kerk. Zo vaak het maar kan en mogelijk is. Want ik doe steeds weer nieuwe zonden en mijn geweten blijft me soms zo beschuldigen over mijn oude zonden. Dat ik het weer nodig heb om door de kerkdienst naar Christus te gaan.

En dan is de kerkdienst ook medicijn. Medicijn tegen alle kiemen van zonde. Alle krachten die me niet recht willen laten doen aan God. Die mij niet trouw willen laten zijn altijd en tot elke prijs. Die het wandelen met God verstoren en doorkruisen. En die krachten, die bacterie zijn er wat in mijn

leven. Maar de kerkdienst is het medicijn. Het offer van Christus is medicijn. En dan geldt weer hetzelfde. Als je medicijnen hebt en je gaat erop zitten word je dan beter? Nee, natuurlijk niet. Je moet ze innemen. Als je naar de kerk gaat op zich en je bent daar tevreden mee, ik ben weer geweest, helpt dat? Nee, dat helpt niet. Medicijnen moet je innemen. Kerkdiensten met je innemen. Herkauwen, naar binnen laten gaan. Kerkdiensten moet je overdenken, biddend verwerken. Dan werkt het medicijn. Dan geeft het kracht om recht te doen aan God, goedertierenheid lief te hebben en ootmoedig te wandelen met God.

En op het medicijn staat: innemen zovaak als het bediend wordt. Bij ons twee maal per zondag, op feestdagen en woensdagavonden. Daarom blijf ik naar de kerk komen, want die strijd gaat maar door, de tegenkrachten blijven, de bacterien van het vlees blijven in mij. Daarom blijf ik de kerkdiensten nodig hebben.

Tot eens het laatste gericht komt. Want waar gaat het om in dat oordeel? Of ik Hem ken. Of Hij mij kent. Of Jezus mij herkent van eerder. Of Jezus je herkent: o ja, jou heb Ik eerder gezien, aan Mijn voeten. Smekend om genade. Ik heb je gezien aan Mijn voeten. Smekend om Mijn bloed dat schuld wegneemt, om Mijn bloed dat kracht doet in je hart tot bekering en vernieuwing. En dat is niet bij één keer gebleven, je kwam steeds weer terug, steeds meer terug. Ik ken je, Ik herken je. Daar gaat het om! Of herkent Hij u niet? Als de engelen u voor Hem stellen in het oordeel? En Hij moet zeggen: U zie Ik voor het eerst hier voor Mij. Ik ken u niet. Ja, maar, ja maar, ik had een hekel aan brutaliteit en geweld, ik heb zoveel mensen geholpen en zoveel nut verspreid, vraag maar aan die en die. Ik ken u niet! Gaat weg van Mij gij werkers der ongerechtigheid.

Laten we de boodschap van Micha ter harte nemen.

Amen